

ח נ כ ה

וואונדרער פון מיין קינדרהייט פון מיין פריסטער,
פון באואומטוין פון אן ערישטידערוֹאָכְטָן;
ליךער פון א וועלט א לאָנַּגְּפִּאָרְוִיסְטָעָר,
ליבע פרײַד פון חנוכָהִיבִּיְונָאָכְטָן.

רייסט דער ווינט די דובעלטְשְׁוִיבָן,
וואו דער טאָטָע קוקט געהויבָן,
מייטן שמשיליכט, אַ גְּרִיטָעָר,
קוקט אַין נאָכָט אַין שְׂנִיְּפָאָרוֹוִיטָעָר,
אוֹפָן הוֹשֵׁךְ אוֹפָן בְּלִינְדָן,
בענטשְׁטָט אַין נעֶמֶט די לִיכְטְּלָעָד צִינְדָן.

פאָלָט פון זַיְהָ דָעָר שִׁין דָעָר דִּינְמְטָעָר,
צַוְּקָט אַון שְׁפִּילָט אַוִּיפָּה די גְּזִיכְטָעָר,
וּוֹעֵן בַּיְמָ פָעַנְצְּטָעָר, אַין דָעָר פִּינְצְּטָעָר,
דְּרִיטָט אַ פְּחָד אַ גְּזִיכְטָעָר.
פִּילָט מֵיִן רָוקָן נָאָךְ די סְקָרְבוּכָם,
וּוֹעֵן בַּוּשְׁעֻוּעָן אַין פָעַנְצְּטָעָר,
אַין דָעָר יוֹם טּוּבִּישָׁעָה דָעָר שְׁעַנְמְטָעָר,
טוֹזִינְטָרָה, זָאוּעוּרְבוּכָם.

לוֹיכְטָט מִיר די אַנְטְּצִיקְוָנָג נָאָךְ אַין האָרְצָן,
וואו דָעָר טָאָטָע זִוְּגָטָט צָוָם בְּיוֹן דְּרוֹיסָן,
וואו דָעָר קְלוֹיזְטָעָר טּוֹט אַנְטְּקָעָן שְׁוֹאָרְצָן
אוֹן נִוְּגָּוּטָע יְאָגָן זַיךְ אַון שְׁטוּפָן.

טומט מיין האידז די פרייד גערענקלען,
ווײַ דער טאטטע פֿלעגט מיר שענקלען,
זינגענדיק אָזוי, אַ דריידל,
אָן פֿאָרְשְׁמוּעַט, שטיל אָן אִידל,
פֿלעגט פֿון קֵיךְ די מאָמע שַׁיְקוֹן
שְׂמִיכְלָעַן, שְׂיִינְעַן, שְׂמַחַתְּבְּלִיקָן.

אייז פֿאָרְטָאָה, וּי אִיךְ, דער טאטטע
אַיִן דער בְּלִיְעַנֶּר זַאֲבָאוּן,
וּיְ דָּאָם דְּרִיְידָל דָּאָם פֿוֹזָאָטָע,
וּוְיְגַטְּ זַיְהָ, שְׁאַקְלָט זַיְהָ טְשִׁיקָאָפּוּן,
שְׁטַעַלְטָ זַיְהָ, וּיְ אַיִד אַ פּֿרְוּמָעָר,
שְׁמוֹנָה עַשְׂרָה אַלְקָן אָן וּוִידָעָר,
כִּיּוּ עַמְּ פֿאָלָט צָוָם כּוֹף אַנְיְידָעָר,
איין פֿאָרְחָלְשְׁטְקִיָּיט אַיִן שְׁטוּמָעָר.

נעמט דער טאטטע האָפְּעַרְדיַק דער קלעַרְן
יעַדְן אָזֶת בַּיִם דְּרִיְידָל אַיִיפְּ דִי זַיְיטָן,
אָן אִיךְ טַו גַּעַשְׁפָּאנְטָן דִי מַעַשָּׁה הַעֲרָן
פֿון דַּעַם נַפְּ, וּוְאָם אַיִן גַּעַשְׁעַן פֿאָרְצִיָּיטָן.

הַעָר אִיךְ דְּרוֹיכָן דִי יְלָלוֹת,
וּיְ אַנְטְּיוֹכְּסָעַם חִילּוֹת
שְׁטוּרַעַמְעָן דְּוֹרָךְ אַלְעָ שְׁפָאַלְטָן
אָן בְּאַפְּאָלָן אַנוֹן מִיטָּ גּוֹאַלְטָן —
זַיְהָ, דִי שְׁטָאָרְקָע אָן דִי שְׁלַעַכְטָעָר,
מִיר, דִי שְׁוֹאָכְבָּע אָן גַּעַרְעַכְטָעָר.

אָן דִי לִיכְטָלָעָר בְּרַעַנְעָן, בְּרַעַנְעָן,
וּיְ אַ לְוִיכְטָנְדִּיקָעָר צִיְכָן,

או קיין רוח ווועט ניט קענען
אויך אויף וווײַטער אינז דערנרייכן —
ווען פון חושך פון דעם וויטן
אטטען מיט פראסט די שונגאים,
די ציעוישעטען „יונים“,
און זיי שפארן זיך און ריטן.

רעדט דער טאטע פון די חמונאים,
ווײַ זיין האבן, גרים אין זיינער האבן,
זיך געשטעטלט אנטקען די רשיים,
און עם האט דער גראיסער נט געטראבן.

טראיגט זיך פון אָ וועלט אָ וווײַטער,
ווײַ אָ פײַרדייקער רײַיטער,
און עם בלאנקט פון אלע זיטן
די געשיכטע פון פֿאַרצייטן ;
קומט זורך נאכט און זוינט און שנייעו,
טוט זיך פֿאַר די ליכטעלעך דריינען.

לויפט אַווּק פון גָּם דער לייאַרעם,
ווײַ אָ וואָנדערמײַשָּׁה רִיבְתִּיהָ,
און אַין מיטן פראסט וווערט וואָרעם,
און אַין מיטן נאכט וווערט לייכטיק ;
טוט דעם גאנצן אַוונט בלאנקען
אלץ דער נט, וואָס האט געטראבן,
בייז איך פֿאַל אַנְדַּעַר שלאָפָּן
מייטן וואָנדער אַין געדאנקען.

און אויף מאָרגן רײַסְט מיר אויף די אויגן,
דורבן פראַסְטִישׂוֹב פֿינְקְלָעְנְדִיךְ, דער וואָנדער,

גלויט מיט יעדער פֿאָרֶב פֿוֹן רַעֲנַנְבוֹגָן,
שפֿילט אַין יַעֲדָן זָוִינְשְׁטוּבָל בָּאוֹנוֹדָעָר.

אָוָן אֵיךְ לְאֹזֶן זַיְדָן מִיטָּן קַופָּן
אוֹפָּן גָּאָס דִּי רַוְחֹות זַוְּבָן ;
זָעַ אֵיךְ נַאֲרָן אֲשְׁנֵי אֲרִינְגָּעָם
אוֹן קַיְיָן סִימָן נַיְתָן פֿוֹן קִינְגָּעָם ;
טוֹטָם עַמְּ בְּלִצְׂזָן, טַוְטָם עַמְּ בְּלִעְדָּן,
זָוָאוֹ אֵיךְ טַוְטָמָן בְּלִיקָן נַאֲרָן וּוֹנְדָן.

נָעַם אֵיךְ אַיְם, דָעַם נָמָם, דָעַרְוֹאָרָטָן
אַיְן דָעָרָן וּוֹנוֹנְדָעָרִיוּוּעָלָט אַנְטְּקָעָהָן,
וּוֹיְ עַרְגִּוְתָּ אַיְן שְׁנֵי אַיְן צָאָרָטָן
אוֹיְףָטָן דִּי זָוִינְפָּאָרְפְּלִיאִינְגָּטָעָן וּוֹעָגָן ;
קוֹמָטָעָרָן חַיְינְטָן צָוָן אָוָנוֹ נַאֲרָן וּוֹיְטָעָרָן,
פֿאָרֶב דִּי לִיכְטָלָעָדָן זַיְדָן צָוָן דָרִיעָן —
קוֹמָטָעָרָן דָוָרָךְ נַאֲכָטָן אָוָן זָוִינְטָן אַיְן שְׁנֵיָעָן,
וּוֹיְ אֲפִיעָרְדִּיקָעָרָן דָרִיעָטָעָר ?

וּוֹנוֹנְדָעָרָן פֿוֹן מַיְיָן קִינְדָהִיָּתָן פֿוֹן מַיְיָן פְּרִימְטָעָר,
פֿוֹן בָּאוֹוָאָסְטָזְוִיןָן פֿוֹן אַן עַרְשְׁטָמְדָעָרְוּוֹאָכְטָן ;
לִיכְטָעָרָן פֿוֹן אֲ וּוּעָלָטָן אֲ לְאַנְגְּיַפָּאָרְוּוִיְמָטָעָר,
לִיבָּעָרָן פְּרִיְידָן פֿוֹן חַנוֹכָהִיבִּינְגָּאָכָטָן.

נוֹו יַאֲרָקָן, 1932.